

بررسی تاثیر نقش حمایتی خانواده در وضعیت تحصیلی فرزندان

لیلا قنبری^۱، سویل گلمرادی^۲، شهرداد عبداللهی^۳

^۱ دانشجوی کارشناسی آموزش ابتدایی، دانشگاه فرهنگیان، پردیس بنت الهدی، ایران، اردبیل (نویسنده مسئول)، Leila_ghanbary@yahoo.com

^۲ دانشجوی کارشناسی آموزش ابتدایی، دانشگاه فرهنگیان، پردیس بنت الهدی، ایران، اردبیل، Sevilgol.80@gmail.com

^۳ هیات علمی دانشگاه فرهنگیان دکترای تعلیم و تربیت، Abdollahi.shahdad1350@yahoo.com

چکیده:

این مقاله با هدف تاثیر و نقش حمایتی خانواده در وضعیت تحصیلی دانش آموزان انجام شد روش پژوهش حاضر کیفی به صورت مروری (اسنادی) می باشد. پژوهش حاضر نشان میدهد که میزان تاثیر و حمایت خانواده در وضعیت تحصیلی دانش آموزان به عوامل مختلفی بستگی دارد: عواملی مانند میزان سواد-حمایت های مالی و معنوی خانواده-میزان آگاهی خانواده از وضعیت تحصیلی-بیماری-مرگ-معلمان-مدرسه و محیط خانه و...همگی در وضعیت تحصیلی دانش آموز موثر و نقش مستقیمی دارد. البته همه این عوامل نمیتواند مانع پیشرفت فرد شود و با تلاش و پشتکار و کوشش والته حمایت خانواده و اطرفیان میتواند موجب موفقیت شود و این راه سخت دشوار را اسان کند. کلیدواژه ها: خانواده-دانش آموزان-حمایت-وضعیت تحصیلی-افت تحصیلی

پذیرفت که اختلافات خانوادگی تاثیری بسیار سوء بر سلامت روانی کودکان و نوجوانان دارد به طوری که نتایج مطالعات نشان می دهد افرادی که سطح بالای تعارض والدین را تجربه می کنند بطور معنی داری مشکلات بیشتری رانسبت به افرادی که تعارضات کمتری را تجربه نموده اند دارند و اختلاف در امر تربیت فرزندان می تواند زمینه ساز مشکلات رفتاری باشد (نظری-ضیائی ۹۷) تعلیم و تربیت ومسائل مربوط به آموزش و پرورش فرزندان از اولویت ها و دل مشغولی های خانواده هائی است که فرزندان در سنین مدرسه و حتی دانشگاه دارند. بی شک نقش خانواده در موفقیت تحصیلی فرزندان آن چنان حائز اهمیت است که به هیچ بهانه قابل کتمان نیست. (یوسف زاده ۸۹) شخصیت کودکان و نوجوانان در متن خانواده، در کنار پدر و مادر شکل می گیرد و تاثیر خانواده بعنوان اولین بنیان بیش از ۸۰٪/بیش از اولین پایگاه تعلیم و تربیت و نخستین مدرسه کودکان می باشد و در مورد پیشرفت تحصیلی فرزندان و آینده سازان نقش اساسی را دارند، لازم است در این باره علل کمبود و نقایص برخورد اولیا پیگیری و در جهت پیشرفت تحصیلی فرزندان بکار گرفته شود (حاتمی، فاضلی نیا و رضایی راد ۱۳۹۵) کودکی که در کنار بزرگسالان تحصیل کرده و اهل مطالعه و با حوصله پرورش یافته و بزرگ می شود مسلما پیشرفت تحصیلی او از سایر کودکانی که از چنین محیط مساعدی بی بهره اند به مراتب بالاتر است. (هالت ۱۳۸۷) اکثر قریب به اتفاق پژوهش ها از خانواده به عنوان عاملی بسیار مهم در وضعیت

۱- مقدمه

موفقیت تحصیلی و وضعیت تحصیلی هر فرد در گرو علل و عوامل متعددی است که نبود و یا نقصان هر کدام از این عوامل موجبات افت تحصیلی را فراهم می سازد. هوش و استعداد تحصیلی یادگیرنده، عوامل محیطی (نظیر دیدگاه های حاکم بر جامعه در خصوص تحصیل، امکانات، وضعیت اقتصادی و حتی وضعیت فرهنگی محیط اجتماعی و...) و عوامل خانوادگی از مهمترین عوامل تاثیر گذار بر روند پیشرفت تحصیلی دانش آموزان بر شمرده می شوند. هر چند نمی توان از نقش تاثیر گذار هوش و استعداد تحصیلی و عوامل محیط اجتماعی غافل شد اما در این مقاله به بررسی نقش خانواده در تحصیل فرزندان پرداخته ایم. (یوسف زاده ۸۹) خانواده نخستین و کوچکترین اما مهمترین نهاد اجتماعی زندگی افراد است. این نهاد بر همه مراحل زندگی افراد تاثیر میگذارد همچنین بر پیشرفت تحصیلی افراد و دوران تحصیل افراد که حساس ترین دوران زندگی است تاثیر گذار است. در این میان نقش خانواده و والدین و تاثیر آن در پیشرفت تحصیلی قابل چشم پوشی نیست. در واقع خانه و خانواده والدین و مدرسه دو نهاد اصلی تعلیم و تربیت جامعه است. یکی از واقعیت های موجود مساله اختلالات رفتاری در بین دانش آموزان است و خانواده نیز به عنوان مهمترین نهاد اجتماعی موثر بر تکوین شخصیت تلقی می شود و حتی این واقعیت را باید